

Dôvodová správa

Všeobecná časť

V súvislosti so vstupom Slovenskej republiky 1. mája 2004 do Európskej únie je potrebné zabezpečiť efektívnu účasť Slovenskej republiky v Eurojuste, orgáne Európskej únie, vytvorenom na účely zlepšovania koordinácie a spolupráce orgánov justície členských štátov, prípravy týchto štátov na prechod k niektorým minimálnym spoločným úpravám v oblasti trestného práva hmotného aj procesného a na podporu vytvárania inštitucionálnych prvkov presadzovania uvedených noriem.

Z týchto dôvodov je nevyhnutné prijať zákonnú normu, ktorá bude implementovať a zabezpečovať dôsledné plnenie úloh a záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z rozhodnutia Rady Európskej únie z 28. februára 2002 č. 2002/187/JHA, ktorým sa zriaďuje Eurojust za účelom posilniť boj proti závažnej trestnej činnosti. Potrebná je najmä úprava zásad a otázok vymenovania, vyslania a pôsobenia národného zástupcu Slovenskej republiky v Eurojuste, ďalej určenia jeho mandátu a dĺžky jeho trvania, vrátane ukončenia jeho činnosti v Eurojuste. Potrebná je tiež vnútroštátna úprava týkajúca sa vymenovania asistenta, určenia národných spravodajcov a rozsahu ich činností, ako aj vymenovania člena spoločného dozorného orgánu Eurojustu, dĺžku trvania jeho mandátu a ukončenie jeho činnosti.

Návrh zákona by mal riešiť aj oprávnenie orgánov činných v trestnom konaní a iných orgánov požiadať o pomoc a podporu Eurojust, ako aj obsahovať prechodné ustanovenie do doby než zákon nadobudne účinnosť.

Doložka zlučiteľnosti

návrhu zákona s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

2. Názov návrhu zákona: zákon o účasti Slovenskej republiky v Eurojuste a o zmene a doplnení niektorých zákonov

3. Záväzky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskym spoločenstvám a Európskej únii:

a) identifikácia predmetu návrhu zákona z pohľadu Európskej dohody o pridružení, Národného programu pre prijatie *acquis communautaire*, Partnerstva pre vstup, Bielej knihy, *screeningu*, Pravidelnej správy Európskej komisie o pripravenosti Slovenskej republiky na členstvo v Európskej únii a plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

- návrh zákona nie je prioritou aproximácie práva podľa čl. 70 Európskej dohody o pridružení uzatvorenej medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na strane jednej a Slovenskou republikou na strane druhej (tzv. Asociačná dohoda),

- návrh zákona nie je prioritou aproximácie práva podľa Národného programu pre prijatie *acquis communautaire* na rok 2004,

- návrh zákona nie je prioritou aproximácie práva podľa prílohy Prípravy asociovaných krajín strednej a východnej Európy na integráciu do vnútorného trhu Európskej únie (tzv. Biela kniha),
- návrh zákona nie je prioritou aproximácie práva podľa Partnerstva pre vstup,
- návrh zákona nie je prioritou aproximácie práva podľa screeningu,
- návrh zákona je prioritou aproximácie práva vyplývajúcou z Pravidelnej správy Európskej komisie o pripravenosti Slovenskej republiky na členstvo v Európskej únii,
- návrh zákona je súčasťou Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2004.

b) identifikácia záväzkov vyplývajúcich zo schválených negociačných pozícií v príslušnej kapitole, ktorá je predmetom návrhu zákona.

Slovenská republika prevzala na seba záväzok vyplývajúci zo schválenej negociačnej pozície kapitoly 24 Spolupráca v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí na zosúladenie legislatívy Slovenskej republiky a harmonizácie Trestného zákona a Trestného poriadku v súlade s právom ES a EÚ.

4. Problematika návrhu zákona:

a) nie je upravená v práve Európskych spoločenstiev.

b) je upravená v práve Európskej únie: rozhodnutie Rady Európskej únie z 28. februára 2002 č. 2002/178/JHA, ktorým sa zriaďuje Eurojust za účelom posilniť boj proti závažnej trestnej činnosti

5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu zákona s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie:

a) úplná

6. Gestor (spolupracujúce rezorty): Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

7. Účasť expertov pri príprave návrhu zákona a ich stanovisko k zlučiteľnosti návrhu zákona s právom ES/EÚ: Účasť expertov na príprave návrhu zákona nebola využitá.

Doložka finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov a vplyvov na zamestnanosť

Odhad vplyvu na verejné financie a na zamestnanosť:

Postavenie národného zástupcu: ako veľvyslanec

Náklady určuje: Ministerstvo spravodlivosti SR

Predpokladané finančné náhrady v roku 2004 (máj až december)

Národný zástupca zostane sudcom Najvyššieho súdu SR, ktorý bude počas stáže na Ministerstve spravodlivosti vyslaný na výkon funkcie národného zástupcu (§13 ods. 1 písm. a, ods. 4 zák. č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov), s tým, že plat sudcu by ostal zachovaný a bol by vyplácaný v Sk Najvyšším súdom Slovenskej republiky na účet národného zástupcu.

1. **Plat v cudzej mene** (§ 98 a § 99 zák. č. 312/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov) vo výške 60% 10. platovej triedy platovej tarify štátneho zamestnanca x prepočítavací koeficient pre Holandsko (0,387228606) = 60% z 18760 Sk x 0,387228606 = 4.360 Euro/1mesiac Za 8 mesiacov roku 2004 = 34.880 Euro = 1.430.080,- Sk

2. **Náhrada výdavkov spojených s pobytom manželky** = 20% z náhrady národného zástupcu (§ 20 ods. 1 zák. č. 283/2002 Z. z.) – 870 Euro/1 mesiac = Za 5 mesiacov roku 2004 = 4.350 Euro = 178.350,- Sk

3. **Náhrada výdavkov spojených s pobytom dieťaťa** = 10% z náhrady národného zástupcu (§ 21 ods. 1 zák. č. 283/2002 Z. z.) - 435 Euro/1 mesiac = Za 5 mesiacov roku 2004 = 2.175 Euro = 89.175,- Sk

4. **Náhrada výdavkov spojených s prepravou vecí** (§22 ods. 1 zák. č. 283/2002 Z. z.) = 90.000,- Sk

5. **Náhrada výdavkov spojených s doplnením šatníka** (§ 23 zák. č. 283/2002 Z. z.) = 18.760,- Sk

6. **Náhrada výdavkov spojených so zabezpečením vzdelávania detí zamestnanca** (§ 24 zák. č. 283/2002 Z. z.) – 12.000 Euro za školský rok = 492.000,- Sk

7. **Iné náhrady** v zmysle § 25 zák. č. 283/2002 Z. z. – najmä akútna zdravotná starostlivosť v predpokladanej sume = 50.000,- Sk

(Celkom suma v bodoch 1. až 8. = 2.537.245,- Sk)

8. **Poskytnutie bytu so štandardným vybavením** (§ 23 zák. č. 283/2002 Z. z. a § 1 Výnosu Ministerstva zahraničných vecí SR z 3. júla 2002 o rozsahu štandardného vybavenia bytu) 3.000 Euro/1 mesiac = 8 x 3.000 = 24.000 Euro za rok = 984.000,- Sk

Celkové predpokladané náklady na rok 2004 sú 3.332.365,- Sk

2. Predpokladané náklady v roku 2005

1. **Plat v cudzej mene** = 4.360 Euro x 12 mesiacov = 52.320 Euro = 2.145.120,- Sk

2. **Náhrada výdavkov spojených s pobytom manželky** 870 Euro x 12 mesiacov = 10.440 Euro = 428.040,- Sk

3. **Náhrada výdavkov spojených s pobytom dieťaťa** 435 Euro x 12 mesiacov
= 5.220 Euro = 214.020,- Sk

4. **Náhrada výdavkov spojených so zabezpečením vzdelávania detí zamestnanca** = 12.000 Euro = 492.000,- Sk

5. **Iné náhrady** = 50.000,- Sk

6. **Poskytnutie bytu so štandardným vybavením** = 3.000 Euro x 12 mesiacov =
36.000 Euro za rok = 1.476.000,- Sk

Celkové predpokladané náklady na rok 2005 sú 4.805.180,- Sk

Poznámka:

Pri výpočtoch bol použitý koeficient 1 Euro = 41 Sk

Odhad vplyvu na obyvateľov, hospodárenie podnikateľskej sféry a iných právnických osôb:

Problematika upravená v návrhu zákona by mala prispieť k zvýšeniu bezpečnosti, stability a ekonomického rozvoja.

Odhad vplyvu na životné prostredie:

Navrhovaná právna úprava nebude mať vplyv na životné prostredie.

Osobitná časť

K Čl. I

K § 1:

Rozhodnutím Rady Európskej únie z 28. februára 2002 č. 2002/187/JHA, ktorým sa zriaďuje Eurojust za účelom posilniť boj proti závažnej trestnej činnosti boli vytvorené inštitucionálne podmienky na vytvorenie Eurojustu ako koordinačného orgánu a orgánu súdnej spolupráce členských štátov Európskej únie. Rozhodnutie, ktoré je, až na výnimky, vzhľadom na čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky priamo aplikovateľné ako súčasť právneho poriadku Slovenskej republiky. Určuje jednak podmienky vlastnej existencie a činnosti Eurojustu jednak ukladá členským štátom, a teda aj Slovenskej republike, aby otázky týkajúce sa vymenovania národných zástupcov, asistentov, spravodajcov, členov spoločného dozorného orgánu, dĺžky ich pôsobenia a rozsah ich právomocí vymedzili podľa svojho práva, ak to považujú za nevyhnutné pre ich postavenie a činnosť.

Vzhľadom na to, že národným zástupcom Slovenskej republiky v Eurojuste (ďalej len národný zástupca) môže byť so zreteľom na čl. 2 a 9 rozhodnutia iba sudca alebo prokurátor a členom spoločného dozorného orgánu v Eurojuste môže byť

v zmysle ustanovenia čl. 23 rozhodnutia iba sudca, ktorých práva a povinnosti v Eurojuste má určiť jednotlivý členský štát podľa vnútroštátneho poriadku a vzhľadom na súčasné postavenie súdov a prokuratúry v Slovenskej republike ako samostatných a nezávislých štátnych orgánov, ktoré môžu podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, bolo nevyhnutné pripraviť samostatný nový zákon o Eurojuste.

Rovnako ním bude nutné označiť orgány oprávnené menovať, resp. určiť asistenta národného zástupcu a národných spravodajcov, postup s tým spojený a ich oprávnenia a postavenie.

Eurojust, jeho ciele a úlohy, ako aj spôsoby jeho konania presne vymedzujú články 1 až 7 rozhodnutia. Ustanovenie stručne uvádza charakteristiku Eurojustu a jeho zloženie a vymedzuje úlohy a ciele Eurojustu a jeho orgány, ktoré tieto úlohy plnia.

Význam tohto zákona zvyrazňuje i skutočnosť, že úlohou Eurojustu, ako samostatného orgánu Európskej únie, bude, v zmysle návrhu Európskej Ústavy, vytvoriť základ budúcej Európskej prokuratúry a napomôcť jej vytvoreniu.

K § 2:

K ods. 1: Podľa čl. 2 ods. 1 rozhodnutia každý členský štát Európskej únie je zastúpený v Eurojuste národným zástupcom (členom). Vzhľadom na členstvo Slovenskej republiky v Európskej únii má aj Slovenská republika od 1. mája 2004 právo i povinnosť vymenovať a vyslať do sídla pôsobenia Eurojustu v Haagu (rozhodnutie prijaté spoločnou dohodou hláv členských krajín Európskej únie alebo na vládnej úrovni z 13. decembra 2003, zn. 2004/97/EC, Euratom, o umiestnení sídel určitých úradov a agentúr Európskej únie). Pôsobenie národného zástupcu v Haagu je vzhľadom na povahu a rozsah jeho úloh nevyhnutný najmä z hľadiska neustáleho kontaktu s ostatnými národnými zástupcami v Eurojuste a kolektívneho rozhodovania Kolégia, ktoré sa schádza pravidelne.

Predpokladom vyslania je trvanie funkcie sudcu alebo prokurátora a desaťročná prax v týchto funkciách a to aj po sčítaní praxe v oboch funkciách.

Trvanie funkcie je podmienkou riadneho výkonu funkcie národného zástupcu, ktoré nie je možné alebo bez trvania funkcie sudcu alebo prokurátora by bolo možné len s neprimeranými obtiažami (sudca alebo prokurátor môže bez obmedzení spolupracovať s inými orgánmi podľa § 8 Trestného poriadku, ako orgán činný v trestnom konaní môže žiadať o správy a informácie, nahliadať do spisov, žiadať o odpisy z registra trestov a podobne).

Pokiaľ ide o podmienku desať ročnej praxe takáto dĺžka praxe je dostatočnou zárukou skúseností v oblasti trestného práva, ako predpokladu úspešnej činnosti národného zástupcu. Kvôli výbornej úrovni odbornosti by sa ma výber sústreďovať na sudcov a prokurátorov na najvyššej republikovej úrovni (Najvyšší súd a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky), ktorí sú aj z hľadiska rozsahu ich poznatkov na celorepublikovej úrovni zárukou veľmi dobrej úrovne rozvíjania vzťahov justičných orgánov v rámci Európskej únie. Len ojedinele, vzhľadom na potrebnú dĺžku praxe a nevyhnutné osobitné odborné spôsobilosti, by mal byť národný zástupca vybraný na úrovni krajských alebo dokonca okresných súdov a prokuratúr. Osobitné zákony týkajúce sa statusových pomerov sudcov a prokurátorov umožňujú započítanie praxe

sudcu ako praxe prokurátorskej a naopak. Predpoklad dĺžky praxe je preto splnený ak sudca, ktorý sa neskôr stal prokurátorom alebo naopak, vykonával funkciu sudcu alebo prokurátora po dobu kratšiu ako desať rokov ale v súhrne bol sudcom aj prokurátorom najmenej desať rokov.

K ods. 2: Rada Európskej únie už uvedeným rozhodnutím zriadila Eurojust. Vzhľadom nato, že Rada je orgánom hláv štátov na ich výkonnej úrovni, je zodpovedajúce tejto úrovni, v podmienkach Slovenskej republiky, aby za realizáciu tohto rozhodnutia, pokiaľ ide o ovymenúvanie a odvolávanie národného zástupcu niesol zodpovednosť minister spravodlivosti Slovenskej republiky.

Funkčné obdobie v trvaní štyroch rokov sa zdá byť primerané vzhľadom na povahu a rozsah úloh, ktoré Eurojust plní. V zmysle rozhodnutia sa má jednať o dlhodobé vyslanie s etablovaním národného zástupcu v krajine sídla Eurojustu. Prispôsobenie sa národného zástupcu novým podmienkam práce i života v cudzej krajine vyžaduje určitý čas, rovnako si tento čas vyžiada získanie poznatkov a kontaktov pre zdarný výkon funkcie, ako aj zverejňovanie aktivít prostredníctvom účasti a vystúpení na rôznych podujatiach a publikovaním v médiách a najmä odbornej tlači. Krátkodobé vyslanie na jeden až tri roky by nebolo z tohto pohľadu efektívne.

K ods. 3: Pripravovaná dohoda medzi Holandským kráľovstvom a Eurojustom ako aj charakteristika oprávnení a postavenie národných zástupcov uvedená v samotnom rozhodnutí vyžaduje pre plnenie ich úloh, aby ich status na medzinárodnej úrovni zodpovedal postaveniu veľvyslancov. Väčšina súčasných štátov Európskej únie, okrem Nemeckej spolkovej republiky, má národných zástupcov vyslaných na úrovni veľvyslancov. Tomu zodpovedá nielen ich postavenie, oprávnenie byť držiteľom diplomatického pasu (v Slovenskej republike v zmysle zákona o cestovných dokladoch), byť nositeľom diplomatických výsad a imunit v zmysle Viedenského protokolu, ale aj platové a ďalšie finančné vybavenie náhradami, (v Slovenskej republike v zmysle zákona o cestovných náhradách). Takému medzinárodnému postaveniu národného zástupcu je žiaduce prispôbiť aj právny poriadok Slovenskej republiky.

K ods. 4 Sudca alebo prokurátor požíva v Slovenskej republike určitý stupeň ochrany jeho služobného postavenia. Aj v prípade jeho vyslania na výkon práce do zahraničia - pri dočasnom pridelení k orgánu Európskej únie, by preto mal byť, vzhľadom na nevyhnutnosť úkonov súvisiacich s procesom etablovania sa v inom prostredí zabezpečený pred bezdôvodným odvolaním s funkcie.

K § 4 a § 5:

Najdôležitejšou úlohou národného zástupcu bude prenos informácií medzi orgánmi Slovenskej republiky a Eurojustom a naopak za účelom zlepšovania koordinácie a spolupráce orgánov činných v trestnom konaní členských štátov Európskej únie v boji proti najzávažnejším trestným činom uvedeným v čl. 4 rozhodnutia. Národný zástupca nebude mať žiadne rozhodovacie právomoci, avšak pre plnenie svojich úloh bude nevyhnutné, aby mu ostali zachované určité oprávnenia sudcu alebo prokurátora, ktoré s rozhodovacou právomocou úzko súvisia.

Na plnenie úloh národného zástupcu musí byť tento nositeľom oprávnení sudcu alebo prokurátora, ktoré mu budú umožňovať jednak rovnocennú komunikáciu s vrcholnými predstaviteľmi rezortov prokuratúry, spravodlivosti, vnútra a ďalších,

ktoré môžu byť akokoľvek účastné vyšetrovania, či trestného stíhania závažného trestného činu uvedeného v čl. 4 rozhodnutia (pojem aj obsahovo odlišný od pojmu obzvlášť závažný trestný čin uvedený v § 41 ods. 2 Trestného zákona), jednak umožňujú operatívne a rýchlo mať k dispozícii informácie nevyhnutné pre plnenie úloh Eurojustu. Rovnako prostredníctvom kontaktujúcich orgánov má mať možnosť v záujme plnenia úloh Eurojustu ovplyvniť priebeh, rýchlosť a kvalitu vyšetrovania, trestného stíhania, poskytnutia právnej pomoci, či realizácie súdnej spolupráce.

Z týchto dôvodov toto ustanovenie v podstate kopíruje článok 6 rozhodnutia, ale aj ďalšie články, napríklad čl. 3, 26 alebo 27 a transformuje ho podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, tak aby národný zástupca mohol plniť úlohy uvedené v rozhodnutí.

Ustanovenia ods. 2 sú tými najšpecifickejšími, pokiaľ ide o nutnosť zachovať národnému zástupcovi funkčné postavenie sudcu alebo prokurátora.

K § 6:

Toto ustanovenie určuje povinnosti národného zástupcu v zhode s právnym poriadkom Slovenskej republiky, majúci na zreteli, že počas výkonu funkcie národného zástupcu, tento ostáva sudcom alebo prokurátorom, ktorí majú svoje povinnosti presne vymedzené v osobitných zákonoch. V tomto prípade ide iba o zdôraznenie už uložených povinností alebo ich špecifikáciu na zvláštne pomery národného zástupcu. Týka sa to najmä povinnosti mlčanlivosti, ktorou bude národný zástupca zaviazaný spravidla štátnemu orgánu alebo osobe, ktorá informáciu na ktorú sa povinnosť mlčanlivosti vzťahuje, poskytla. V prípade, ak národný zástupca bude požiadaný o poskytnutie informácie orgánom Eurojustu a bol v súvislosti s ňou zaviazaný povinnosťou mlčanlivosti, môže ho od tejto povinnosti oslobodiť len príslušný orgán.

K § 7:

K ods. 1: Toto ustanovenie je zhodné s čl. 2 ods. 2 rozhodnutia.

K ods. 2: Ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky sa zveruje oprávnenie po dohode s generálnym prokurátorom Slovenskej republiky vymenovať asistenta alebo za splnenia podmienky uvedenej v odseku 1 (súhlas Kolégia) aj viacerých asistentov národného zástupcu. Takýto asistent by mal byť podobne ako národný zástupca oznámený prezidentovi Eurojustu, kvôli zabezpečeniu jeho postavenia a kvôli vybaveniu jeho pracoviska v sídle Eurojustu. Zákon zdôrazňuje oznámenie vymenovania prezidentovi, pretože sa rozhodnutie o tom výslovne nezmieňuje ako pri národnom zástupcovi.

Ak asistent vymenovaný nebol, čo môže byť v prípade Slovenskej republiky odôvodniteľné nemalými nákladmi na vyslanie takého asistenta, nahradí národného zástupcu jeden z národných spravodajcov určených ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky.

K ods. 3: Vzhľadom na vysoké náklady potrebné na vyslanie asistenta, môže tento plniť svoje úlohy aj na území Slovenskej republiky. V takom prípade by zameraním jeho činnosti mala byť prevažne asistencia národnému zástupcovi. Nemal by teda podobne ako národný zástupca rozhodovať konkrétne veci ako sudca alebo prokurátor alebo vybavovať konkrétnu pridelenú agendu, ale by mal výlučne pôsobiť pre plnenie úloh Eurojustu. Minister spravodlivosti Slovenskej republiky rozhodne

o tom, kedy je nevyhnutné vyslať asistenta do sídla Eurojustu a kedy zotrvať na území Slovenskej republiky.

K ods. 4: Ak nastane situácia, kedy asistent národného zástupcu bude vyslaný do sídla Eurojustu mali by mu byť v oblasti platovej a náhrad priznané tie isté výhody ako národnému zástupcovi, pretože predpoklad, že sa tak stane vychádza buď napríklad z dlhodobej neprítomnosti národného zástupcu v sídle Eurojustu alebo takej vyťaženia národného zástupcu plnením pracovných úloh, pri ktorom bude nevyhnutné poskytnúť mu asistenta priamo v sídle Eurojustu. Asistent sa v takom prípade dostane úplne do postavenia rovnocenného s postavením národného zástupcu.

K ods. 5: Asistent vzhľadom na jeho postavenie a úlohy, najmä v plnom rozsahu zastupovať národného zástupcu, musí byť takisto sudcom alebo prokurátorom ako národný zástupca.

K § 8:

Toto ustanovenie detailne definuje úlohy ministra spravodlivosti a generálneho prokurátora Slovenskej republiky pri určovaní národných spravodajcov národného zástupcu a v súlade s čl. 12 rozhodnutia ustanovuje postavenie národných spravodajcov.

K § 9:

Toto ustanovenie sa opiera o čl. 23 rozhodnutia, ktoré ukladá členskému štátu Európskej únie a teda po 1. mája 2004 aj Slovenskej republike menovať člena spoločného dozorného orgánu Eurojustu, ktorým má byť sudca alebo iná osoba v rovnocennom nezávislom postavení. Oprávnenie menovať sa zveruje ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky a menovaný sudca alebo iná osoba v podobnej nezávislej funkcii musí prejsť s menovaním súhlas.

Kvôli funkčnosti spoločného dozorného orgánu je funkčné obdobie trojročné, zhodné s funkčným obdobím prezidenta Eurojustu a jeho člen môže byť menovaný dvakrát po sebe. Dlhšie obdobie nebude vhodné kvôli tomu, že menovaný člen spoločného dozorného orgánu bude spravidla vykonávať v plnom rozsahu funkciu sudcu bez obmedzenia na území Slovenskej republiky, pretože sa nepredpokladá, aby zaťaženosť plnením úloh člena spoločného dozorného orgánu bola tomu na prekážku. Ak by tomu tak bolo a výkon funkcie člena spoločného dozorného orgánu by tomuto členovi bránil riadne vykonávať funkciu sudcu, bol by namieste postup podľa nového ustanovenia § 12a zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K § 10:

Pre napĺňanie úloh Eurojustu je dôležité, aby sa príslušné orgány národných členských štátov Európskej únie obracali na Eurojust so žiadosťami, ktoré budú zefektívňovať trestné konanie na úseku spolupráce v trestných veciach. Toto ustanovenie pomenúva orgány, ktorým bude také oprávnenie prislúchať opierajúc sa o ustanovenie § 8 ods. 1 Trestného poriadku.

K § 11:

V súlade s legislatívnymi pravidlami vlády sa upravuje odkaz na aproximačnú prílohu.

K § 12:

K ods. 1: Kvôli odstráneniu pochybností, kedy začínajú plynúť lehoty uvedené v tomto zákone týkajúce sa národného zástupcu, asistenta národného zástupcu, národných spravodajcov a člena spoločného dozorného orgánu prechodné ustanovenie ich presne stanovuje.

K ods. 2: Vzhľadom na to, že národný zástupca bude pôsobiť dlhodobo v sídle Eurojustu, ktorým bol určený Haag v Holandskom kráľovstve, bude nevyhnutné, kvôli šetreniu prostriedkami štátneho rozpočtu, zabezpečiť mu, v čo najkratšej dobe primeraný byt a poskytnúť mu plat určený pevnou sumou, pretože náklady na cestovné lietadlom týždenne, ubytovanie v hoteli, stravné a vreckové podľa zákona o cestovných náhradách (zák. č. 283/2002 Z.z.) budú omnoho vyššie. V tomto záujme budú na zabezpečenie bytu a platu národného zástupcu poskytnuté preddavkovo rozpočtové prostriedky Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Tieto budú po nadobudnutí účinnosti tohto zákona považované za poskytnuté v súlade s novou právnou úpravou.

K Čl. II

§ 12a:

Vzhľadom na ustanovenie článku 2 ods. 1 rozhodnutia o zriadení Eurojustu (rozhodnutie Rady Európskej únie z 28. februára 2002, ktorým sa zriaďuje Eurojust, za účelom posilniť boj proti závažným trestným činom č. 2002/187/JHA) národný zástupca v Eurojuste má byť prokurátorom alebo sudcom. Z tohto ustanovenia vyplýva nevyhnutnosť, že nemôže mať prerušený výkon funkcie, pretože počas prerušeného výkonu funkcie sudcu (nikde v zákone nie je definovaný rozsah práv a povinností sudcu počas prerušeného výkonu funkcie, ale už s prihliadnutím na ustanovenie § 23 ods. 1 zák. č. 385/2000 Z. z. bude tento rozsah minimalizovaný iba na oprávnenie ujať sa opäť funkcie sudcu) by nemal oprávnenia nevyhnutné pre jeho výkon národného zástupcu ale i člena spoločného dozorného orgánu. To podporuje aj rozsah oprávnení, ktoré sú určené priamo v rozhodnutí - napríklad právo na informácie, priame kontakty a prístup do registra trestov.

Z uvedeného vyplýva, že národnému zástupcovi by sa nemal prerušiť výkon funkcie sudcu podľa § 24 ods. 3 zák. č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov, pretože tak by vznikli pochybnosti, či mu prislúchajú oprávnenia sudcu, ktoré sú nevyhnutné pri výkone funkcie národného zástupcu a sú napríklad z Trestného poriadku dané sudcovi, ktorý nemá prerušený výkon funkcie. Počas dočasného pridelenia by sudca nevybavoval konkrétne trestné veci, ale inak by mal všetky právomoci sudcu, ktoré s vybavovaním konkrétnych vecí súvisia.

V odseku 2 sa ustanovuje spôsob dočasného pridelenia sudcu v týchto prípadoch a rozhodnutie o tom sa navrhuje určiť ministrovi spravodlivosti, ktorý podľa § 2 ods. 2 vymenúva a odvoláva aj národného zástupcu v Eurojuste. Vzhľadom na to, že Vláde Slovenskej republiky podľa Ústavy Slovenskej republiky prislúcha nielen rozhodovanie o medzinárodných zmluvách, ale aj ich vykonávanie, patrí jej aj právo rozhodnúť o vyslaní národného zástupcu Slovenskej republiky do Eurojustu. Koná tak

na návrh svojho člena – ministra spravodlivosti, ktorému je vo vláde zverený príslušný rezort.

K § 44a:

V súvislosti s tým, že sudca pridelený na dočasný výkon funkcie k orgánu Európskej únie bude vykonávať funkciu spravidla v prostredí, kde by jeho doterajší plat nepostačoval ani na uspokojenie najzákladnejších životných potrieb, ako napríklad bývanie, bude nutné novo upraviť aj platové pomery a vyplácanie náhrad sudcu dočasne prideleného k orgánu Európskej únie. Model uvedený v zákone o štátnej službe je solídne prepracovaný a vhodný na použitie i u sudcov (§ 98 a § 99 zák. č. 312/2001 Z.z.), s tou odchýlkou, že plat sa bude vypočítavať zo základného platu sudcu najvyššieho súdu a nie z platu štátneho zamestnanca. 25% platu sudcu najvyššieho súdu je približne rovnaká suma ako 60% funkčného (nie tarify) platu štátneho zamestnanca v 11. platovej triede platovej tarify, z ktorého sa plat zamestnanca v zahraničí spravidla vypočítava.

Rovnako úprava platových náhrad pri výkone práce v zahraničí je veľmi dobre prepracovaná v § 19 až § 31 zák. č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách. Z tohto dôvodu je potrebné na túto právnu úpravu napojiť aj vyplácanie náhrad sudcov dočasne pridelených na výkon funkcie sudcu k orgánu Európskej únie.

K § 88:

Odlišne od ustanovenia § 88 ods. 1 a 2 treba upraviť spôsob vyplácania a menu, v ktorej bude vyplácaný plat sudcu dočasne prideleného k orgánu Európskej únie. Z tohto dôvodu nebude platiť toto všeobecné ustanovenie, ale § 44a.

K § 151d:

Sudca dočasne pridelený k orgánu Európskej únie by nemal stratiť nárok na trinásty plat, ak ho nestráca ani iný sudca vykonávajúci stáž alebo sudca pridelený k inému súdu.

K § 151e:

Obdobie než navrhovaná úprava nadobudne účinnosť bude nutné presne označiť a uviesť, či výkon dočasne prideleného sudcu k orgánu Európskej únie bude možné považovať za výkon funkcie sudcu v období do prijatia novej právnej úpravy a tiež odkedy bude možné vyplatiť prvý krát plat a náhrady výdavkov podľa novej úpravy.

K Čl. IV pôvodného zákona:

Navrhované ustanovenie je obligatórnou súčasťou, ktoré upozorňuje na účinnosť právneho predpisu. Legislatívny proces bude trvať najmenej do 1. septembra 2004.

K Čl. III

§ 9a:

Vzhľadom na ustanovenie článku 2 ods. 1 rozhodnutia o zriadení Eurojustu (rozhodnutie Rady Európskej únie z 28. februára 2002, ktorým sa zriaďuje Eurojust, za účelom posilniť boj proti závažným trestným činom č. 2002/187/JHA) národný

zástupca v Eurojuste má byť prokurátorom alebo sudcom. Z tohto ustanovenia vyplýva nevyhnutnosť že nemôže mať prerušený výkon funkcie, pretože počas prerušeného výkonu funkcie prokurátora (nikde v zákone nie je definovaný rozsah práv a povinností prokurátora počas prerušeného výkonu funkcie, ale už s prihliadnutím na ustanovenie § 11 ods. 1 a § 12 ods.5 a 6 zák. č. 154/2001 Z. z. bude tento rozsah minimalizovaný iba na oprávnenie ujať sa opäť funkcie prokurátora) by nemal oprávnenia nevyhnutné pre jeho výkon národného zástupcu. To podporuje aj rozsah oprávnení, ktoré sú určené priamo v rozhodnutí - napríklad právo na informácie, priame kontakty a prístup do registra trestov.

Z uvedeného vyplýva, že národnému zástupcovi by sa nemal prerušiť výkon funkcie prokurátora podľa § 12 ods. 3 zák. č. 154/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, pretože tak by vznikli pochybnosti, či mu prislúchajú oprávnenia prokurátora, ktoré sú nevyhnutné pri výkone funkcie národného zástupcu a sú napríklad z Trestného poriadku dané prokurátorovi, ktorý nemá prerušený výkon funkcie. Počas dočasného pridelenia by prokurátor mal všetky právomoci prokurátora, ktoré s vybavovaním konkrétnych vecí súvisia a vnútorným pokynom prokuratúry by sa vyriešilo jeho služobné zaradenie tak, aby pôsobil v sídle Eurojustu.

V odseku 2 sa upravuje otázka rozhodovania o dočasnom pridelení k orgánu EÚ. Ustanovuje sa, že rozhodnutie vydáva v tomto prípade minister spravodlivosti po predchádzajúcom prerokovaní s generálnym prokurátorom vzhľadom na znenie § 2 ods. 2 v čl. I návrhu.

K § 103a:

V súvislosti s tým, že prokurátor pridelený na dočasný výkon funkcie k orgánu Európskej únie bude vykonávať funkciu spravidla v prostredí, kde by jeho doterajší plat nepostačoval ani na uspokojenie najzákladnejších životných potrieb, ako napríklad bývanie, bude nutné novo upraviť aj platové pomery a vyplácanie náhrad sudcu dočasne prideleného k orgánu Európskej únie. Model uvedený v zákone o štátnej službe je vhodne prepracovaný a je možné ho použiť i u prokurátorov (§ 98 a § 99 zák. č. 312/2001 Z. z.), s tou odchýlkou, že plat sa bude vypočítavať z doterajšieho platu prokurátora dočasne prideleného k orgánu Európskej únie a nie z platu štátneho zamestnanca. 25% platu prokurátora generálnej prokuratúry je približne rovnaká suma ako 60% funkčného (nie tarifného) platu štátneho zamestnanca v 11. platovej triede platovej tarify, z ktorého sa plat zamestnanca v zahraničí spravidla vypočítava.

Rovnako úprava platových náhrad pri výkone práce v zahraničí je veľmi dobre prepracovaná v §§ 19 až 31 zák. č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách. Z tohto dôvodu je potrebné na túto právnu úpravu napojiť aj vyplácanie náhrad prokurátorov dočasne pridelených na výkon funkcie prokurátora k orgánu Európskej únie.

K § 122:

Odlišne od ustanovenia § 122 ods. 1 až 3 treba upraviť spôsob vyplácania a menu, v ktorej bude vyplácaný plat sudcu dočasne prideleného k orgánu Európskej únie. Z tohto dôvodu nebude platiť toto všeobecné ustanovenie, ale § 103a.

K § 265a:

Prokurátor dočasne pridelený k orgánu Európskej únie by nemal stratiť nárok na trinásť plat, ak ho nestráca ani iný prokurátor vykonávajúci stáž alebo prokurátor pridelený na inú prokuratúru.

K Čl. IV:

Zmena uvedená v bode 1 súvisí s tým, že v uvedených veciach nerozhoduje už Najvyšší súd SR.

Zmena uvedená v bode 2 má umožniť bez rozporov zasielanie odpisov z registra trestov aj zástupcom SR v Eurojuste za účelom plnenia ich úloh.

K Čl. V:

Vzhľadom na menší rozsah navrhovaného zákona i nutnosť jeho skorého prijatia, je reálne predpokladať, že účinnosť nadobudne najneskôr 1. septembra 2004.